

محل مهر یا امضای مدیر سؤال	جمهوری اسلامی ایران اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۵ تهران		
ساعت امتحان: ۱۱ صبح وقت امتحان: ۷۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۵ تعداد برگ سؤال: ۳ صفحه	نوبت امتحانی: خرداد ماه رشته: کلیه رشته‌ها سال تحصیلی: ۱۴۰۰-۱۳۹۹	نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی آوای فرهنگ نام پدر: پایه: یازدهم نام دبیر: خانم حبیبی	ش صندلی (ش داوطلب): نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: فارسی
۱	<p style="text-align: right;">قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)</p> <p>۱- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) بُرو شیر درنده باش، ای دَغَل. ب) هر روز <u>خنیده</u> نام تر گشت. پ) بدو گفت مهتر به روی دژم. ت) <u>فرض</u> است فرمان بردن از حکم جاودار.</p>		
۰/۵	<p>۲- برای واژه مشخص شده بیت زیر در کدام گزینه معادل معنایی وجود دارد؟ «بیامد به درگاه سالار نو بدیدندش آن جا و برخاست غو»</p> <p>الف) چو بنهاد دل کینه و جنگ را بخواند آن گرنامهیه هوشنگ را ب) ز یاقوت سرخ است چرخ کبود نه از آب و گرد و نه از باد و دود پ) از دی که گذشت هیچ ازو یاد مکن فردا که نیامده ست فریاد مکن ت) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران</p>		
۰/۲۵	<p>۳- املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. «حالی (ثواب / صواب) آن باشد که جمله جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم.»</p>		
۰/۵	<p>۴- در عبارت زیر، دو غلط املايي وجود دارد آنها را پیدا کنید و درستشان را بنویسید. الف- آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هژاهز و غریو خواست. امیر برخاست. ب- ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزاردند و به معونت و مضاهرت ایشان از دست صیاد بجستم.</p>		
۰/۷۵	<p>۵- در گروه واژگان زیر، سه نادرستی املايي دیده می‌شود؛ آنها را یافته و درستشان را بنویسید. جد و رغبت - محجوب و مسطور - التیامبخش و مرحم - نهیب و صفیر - بحر رخصت - خوان عدل - کهتران و مهتران</p>		
۰/۵	<p>۶- واژه «امروز را در یک جمله به عنوان قید به کار ببرید.</p>		
۰/۵	<p>۷- واژه «چگونه» را در یک جمله به عنوان مسند به کار ببرید.</p>		
۰/۵	<p>۸- در گروه های اسمی مقابل، نوع وابسته‌های پسین را مشخص کنید. (فریاد معلم / صدای مهیب)</p>		
۰/۵	<p>۹- واژه استاد در کدام گزینه شاخص است؟ الف) ایشان استاد زبان و ادبیان فارسی بودند. ب) استاد وارد کلاس شد. ج) استاد معین فرهنگ فارسی را تدوین کردند. د) کتاب استاد چاپ شد.</p>		
۰/۵	<p>۱۰- در کدام گزینه نقش تبعی وجود ندارد؟ الف) برای من مگری و مگو دریغ، دریغ! ب) پدر مولانا، بهاءالدین نام دارد. ج) فرزند خود، سلطان ولد را روانه دمشق کرد. د) مولانا تدریس و وعظ را رها کرد.</p>		
۰/۵	<p>۱۱- هر یک از واژه‌های زیر، در گذر زمان مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟ الف) فتراک: ب) کثیف:</p>		

۰/۵	۱۲- در جمله زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. «گاه سفر آمد برادر، ره دراز است»										
۱	۱۳- جدول زیر را کامل کنید. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>صفت مفعولی</td> <td>صفت لیاقت</td> <td>صفت فاعلی</td> <td>بن مضارع</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>نوشتی</td> <td>.....</td> <td>نویس</td> <td>نوشت</td> </tr> </table>	صفت مفعولی	صفت لیاقت	صفت فاعلی	بن مضارع	فعل	نوشتی	نویس	نوشت
صفت مفعولی	صفت لیاقت	صفت فاعلی	بن مضارع	فعل							
.....	نوشتی	نویس	نوشت							
	<p style="text-align: right;">قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>۱۴- موارد زیر را به نثر روان برگردانید. (الف) از فرط هیجان لکه می‌دویدم. (۰/۵) (ب) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد. (۰/۵) (پ) مادرم شمااتم می‌کرد، می‌گفت: «به شتر افسار گسیخته می‌مانی.» (۰/۵) (ت) چون او را در بند بلا بسته دید، زهاب‌دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی‌ها براند. (۰/۷۵) (ث) روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد، / زیرا هر دم به تلاش است تا که فرا رود. (۰/۷۵) (ج) دریادلان راه سفر در پیش دارند / یا در رکاب راهور خویش دارند. (۰/۷۵) (چ) تو شاهی و گر ازدها پیکری؟ / ببايد زدن داستان، آوری. (۰/۷۵)</p>										
۰/۵	۱۵- در عبارت زیر مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.»										
۰/۵	۱۶- مفهوم کدام بیت به آیه شریفه «أنا عرضنا الامانه على السموات والارض والجبال و...» اشاره دارد. (الف) هر که را گویند باشد نوبتی در آسیا (ب) سخن که مبتدل افتاد آسمانی نیست (ج) آدمی گر خون بگیرد از گرانباری رواست (د) آسمان گو مفروش این عظمت کاندرا عشق آسمان چون نوبت ما را فراموش کرده است؟ چون شمع، حرف کسی بر زبان نمی‌آید. کان چه نتوانست بردن آسمان بر دوش اوست خرمن مه به جوی، خوشه پروین به دو جو										
۰/۵	۱۷- کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟ (الف) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز (ب) بی تو می‌گویند تعطیل است کار عشق‌بازی (پ) مگو سوخت جان من از فرط عشق (ت) خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد کان سوخته را جان شد و آواز نیامد عشق اما کی خبر از شنبه و آدینه دارد؟ خموشی است هان، اولین شرط عشق عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد										
۰/۵	۱۸- مارانی را که بر دوش ضحاک رویدند، مظهر چه خصلت‌هایی می‌توان دانست؟										
۰/۵	۱۹- شخصیت «زاغ» را در داستان تمثیلی «کبوتر طوقدار» تحلیل نمایید.										
۰/۵	۲۰- مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ (الف) چه در کار و چه در کار آزمودن (ب) بخور تا توانی به بازوی خویش نیاید جز به خود، محتاج بودن که سعیت بود در ترازوی خویش										
۰/۵	۲۱- این بخش از سروده گوته، بیانگر چه دیدگاهی است؟ «و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن، به وقت رستن از رنج.»										
۰/۵	۲۲- عبارت زیر به کدام صفات خداوند اشاره دارد؟ (دو مورد) «شرق از آن خداست / غرب از آن خداست / و سرزمین‌های شمال و جنوب نیز / آسوده در دستان خداست.» (گوته)										

قلمرو ادبی (۴ نمره)	
۰/۵	<p>۲۳- در عبارت زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟</p> <p>«در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم، بزم پدر، رزم پسر»</p> <p>الف) تضاد ب) سجع ج) جناس د) استعاره</p>
۰/۵	<p>۲۴- در کدام گزینه آرایه مجاز وجود ندارد؟</p> <p>الف) به کران آب فرو آمدند و خیمه‌ها و شراع‌ها زده بودند.</p> <p>ب) دل از قونیه برکند و عزم کرد که دیگر بدان شهرها پرغوغا باز نیاید.</p> <p>ج) از آن چرم کاهنگران پشت پای بپوشند هنگام زخم درای</p> <p>د) چون کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بارگاه</p>
۰/۵	<p>۲۵- دو بیت زیر چه آرایه ادبی مشترکی دارند؟</p> <p>الف) جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم.</p> <p>ب) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست.</p>
۰/۵	<p>۲۶- در بیت «ببین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست» شاعر از چه آرایه‌ای بهره گرفته است؟ (یک مورد کافی است)</p>
۰/۵	<p>۲۷- بیت زیر بیانگر کدام ویژگی شعر حماسی است؟</p> <p>«بر آن گرزه گاو سر دست برد بزد بر سرش ترگ بشکست خرد»</p>
۰/۵	<p>۲۸- مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) رنگ باختن: ب) بور شدن:</p>
۱	<p>۲۹- نویسنده هر یک از آثار زیر چه کسی است؟</p> <p>الف) شلوارهای وصله‌دار: ب) دیوان غربی- شرقی:</p>

